

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/141/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1407226289
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1407226289.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Anton Tichý - advokát so sídlom v Pezinku, M. R. Štefánika č. 20, správca konkurznej podstaty úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktoria so sídlom v Bratislave, ul. Miletičová č. 1, IČO: 31 397 425, proti odporkyňi: U. M., V. X. V., H.. P. Č.. XXX/XX, štátna občianka SR, zastúpená JUDr. Petrom Tóthom, advokátom v Bratislave, ul. Bartošková č. 7, o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 5. novembra 2014, č.k. 5C/119/2007- 473, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

Odporkyňi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

V napadnutom rozsudku súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal určenia, že úpadca Stavebné bytové družstvo Viktoria v Bratislave je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na G. Č.. XXXX, k.ú. Karlová Ves, okres Bratislava IV, na Správe katastra pre Hlavné mesto Bratislava a to:

- nebytového priestoru č. X-XX (rozostavaná garáž) v suteréne stavby so súp. číslom 3346 nachádzajúcej sa na parc.č. XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, ktorého je úpadca vlastníkom v 1/1 a k tomuto nebytovému priestoru prislúchajúceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach spoločných zariadeniach a príslušenstve domu vo výške XXXX/XXXXXXXX,
- nebytového priestoru č. X-XX (rozostavaná garáž) v suteréne stavby so súp. číslom 3346 nachádzajúcej sa na parc.č. XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, ktorého je úpadca vlastníkom v 1/1 a k tomuto nebytovému priestoru prislúchajúceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach, spoločných zariadeniach a príslušenstva domu vo výške XXXX/XXXXXXXX,
- nebytového priestoru č. X-XX (rozostavaná garáž) v suteréne stavby so sú. č. XXXX, nachádzajúcej sa na parc. č. XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX ktorého je úpadca vlastníkom v 1/1 a k tomuto nebytovému priestoru prislúchajúceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach, spoločných zariadeniach a príslušenstve domu vo výške XXXXXXXXXXX,
- nebytového priestoru č. X-XX (rozostavaná garáž) v suteréne stavby so súp. číslom 3346 nachádzajúcej sa na parc.č. XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, ktorého je úpadca vlastníkom v 1/1 a k tomuto nebytovému priestoru prislúchajúceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach spoločných zariadeniach a príslušenstve domu vo výške XXXX/XXXXXXXX,
- nebytového priestoru č. X-XX (rozostavaná garáž) v suteréne stavby so súp. číslom 3346 nachádzajúcej sa na parc.č. XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, ktorého je

úpadca vlastníkom v 1/1 a k tomuto nebytovému priestoru prisluhujúceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach spoločných zariadeniach a príslušenstve domu vo výške XXXX/XXXXXX.

Vo výroku rozhodnutia s použitím § 142 ods.1 zák. č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „O.s.p.“) v spojení s § 11 ods.1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporkyni náhradu trov právneho zastúpenia v sume 554,09 euro k rukám právneho zástupcu odporkyne L.. P. Z., advokáta so sídlom v V., H.. V., Č.. X, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Zamietajúci výrok vo veci samej právne odôvodnil § 80 písm. c/ O.s.p., § 206 ods.1 zák. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, § 19 ods.1,2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní a vecne tým, že v prejednávanej veci je predmetom konania určovací návrh navrhovateľa, správcu konkurznej podstaty úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktória, U. X, V., ktorým sa domáha určenia, že výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností špecifikovaných vyššie je úpadca. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že na majetok úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktória, U. X, V., bol uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. 9. 2003, č. k. 4K/22/03-97, vyhlásený konkurz, pričom za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený L.. R. Z..

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že v zmysle citovaných ustanovení správca konkurznej podstaty zaradí do súpisu konkurznej podstaty každú vec (hnuteľnú aj nehnuteľnú), byt, nebytový priestor, právo či a inú majetkovú hodnotu (§ 6 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb.), o ktorých má za to, že patria alebo môžu patriť do podstaty, t. j. že patria úpadcovi, aj keď existuje pochybnosť, či do podstaty skutočne patria. V prípade takýchto pochybností správca zapíše vec do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. Vzhľadom na skutočnosť, že návrh na určenie vlastníckeho práva, resp. aj iný určovací návrh, podľa § 80 písm. c/ O. s. p. má preventívny charakter a jeho použitie je možné len v prípade, ak navrhovateľ nemá na dosiahnutie nápravy účinnejšie právne prostriedky, v nadväznosti na uvedené mal za zrejmé, že navrhovateľ ako správca konkurznej podstaty v prejednávanej veci nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení vlastníckeho práva úpadcu k predmetným nehnuteľnostiam. Postavenie správca konkurznej podstaty je totiž dané priamo zákonom a umožňuje mu realizáciu ochrany a nakladania s majetkom úpadcu na zabezpečenie cieľa konkurzného konania. Poukazujúc na § 19 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní konštatoval, že správca má jednoduchší a účinnejší prostriedok právnej nápravy ako je návrh na určenie vlastníckeho práva úpadcu k sporným nehnuteľnostiam, a to konkrétne zaradenie predmetnej nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty. Súpis konkurznej podstaty je potrebné považovať za listinu umožňujúcu správcovi speňažovať majetok do nej zapísaný, ak nedôjde k jeho vylúčeniu na základe excindačnej žaloby tretej osoby uplatňujúcej, že vec sa nemala zaradiť do súpisu a podanej v stanovenej lehote. Pokiaľ táto osoba excindačnú žalobu podá, súd rozhodne, či je správca predmetnú vec povinný vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty alebo nie. V prípade nevylúčenia veci, o ktorej existujú pochybnosti či patrí do konkurznej podstaty, z konkurznej podstaty, resp. v prípade nepodania excindačnej žaloby treťou osobou, sa má za to, že vec bola do súpisu zahrnutá oprávnene a správca je oprávnený speňažiť ju v rámci predaja majetku v konkurznom konaní. Súpis majetku úpadcu patriaceho do konkurznej podstaty potom predstavuje titul, ktorým správca konkurznej podstaty dokladá (napr. v konaní o zápis vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností), že je oprávnený nakladať so spísaným majetkom pri jeho speňažovaní. S prihliadnutím na charakter súpisu majetku úpadcu patriaceho do konkurznej podstaty ako titulu pre nakladanie s majetkom úpadcu súd prvého stupňa uviedol, že pre zaistenie majetku úpadcu za účelom jeho budúceho speňaženia nie je potrebné, aby pri nehnuteľných veciach, o ktorých je správca presvedčený, že patria do konkurznej podstaty, bol v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník úpadca. Zápis v katastri nehnuteľností nebráni navrhovateľovi (správcovi konkurznej podstaty), aby postupoval podľa § 19 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb., a preto nemôže ani pociťovať neistotu svojho postavenia alebo ohrozenie práv správcu pri zisťovaní a vykonávaní súpisu majetku úpadcu, ako základného predpokladu pre určovací návrh v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p..

Súd prvého stupňa mal z vykonaného dokazovania preukázané, že navrhovateľ predmetnú nehnuteľnosť zahrnul do súpisu konkurznej podstaty úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktória, v dôsledku čoho odporkyňa podala excindačnú žalobu o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, o ktorej je vedené konanie na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/26/2004, v ktorom krajský súd rozsudkom zo dňa 23. 2. 2012, č. k. 9Cbi/26/2004-469 excindačnú žalobu zamietol, pričom

tento rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. Práve v tomto konaní o vylúčenie predmetných nehnuteľností z konkurznej podstaty je potrebné ako predbežnú otázku vyriešiť otázku vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, keďže odporkyňa (v postavení navrhovateľky) si nárokuje jej vylúčenie z konkurznej podstaty z titulu vlastníctva. V tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho zo dňa 27. 11. 2012, sp. zn. 1 M Obdo V 6/2010, v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, kde predmet konania ako aj odporca (L.. R. Z., správca konkurznej podstaty Stavebného bytového družstva Viktória) je totožný s konaním vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi26/2004 (o vylúčenie predmetnej nehnuteľnosti z konkurznej podstaty) a odlišný je len navrhovateľ. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí okrem iného uviedol, že pri rozhodovaní o excindačnej žalobe konajúce súdy vychádzali zo stavu vlastníckeho práva zapísaného v katastri nehnuteľností bez zreteľa na objasnenie tvrdení odporcu, ktorými vyvracal domnienku hodnovernosti tohto zápisu. Poukázal na skutočnosť, že správca konkurznej podstaty je povinný zaradiť vec do súpisu konkurznej podstaty vždy, ak zistí skutočnosti odôvodňujúce, že vec patrí alebo môže patriť do konkurznej podstaty, a to aj vtedy, ak vlastníctvo úpadcovi podľa listu vlastníctva nepatrí. Skutočnosť, že nehnuteľnosť je v katastri nehnuteľností zapísaná ako vlastníctvo navrhovateľov ešte neznamena, že je tak zapísaná právom. Zápis v katastri nehnuteľností síce zakladá vlastnícke právo, ale nie nemeniteľné a toto platí iba pokiaľ sa nepreukáže opak. Pre riadne posúdenie a rozhodnutie o vylúčení veci zo súpisu konkurznej podstaty je preto potrebné vykonanie dokazovania o skutočnostiach preukazujúcich či išlo o platné alebo neplatné nadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľmi a posúdenie otázky či sa pri celom súbore zmlúv, ktorými bol prevedený majetok úpadcu na tretie osoby, jednalo o absolútne neplatný právny úkon, ako predbežnej otázky. Z tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu SR je zrejmé, že rozhodnutie súdu v konaní o excindačnej žalobe sa nemôže obmedziť len na zápis vlastníctva na liste vlastníctva. Obdobne Najvyšší súd SR rozhodol aj v niekoľkých iných skutkovo a právne podobných veciach, napr. ako súd dovolací rozhodnutím sp. zn. 1 M Obdo V 11/2009 zo dňa 30. 11. 2009, sp. zn. 1 M Obdo V 18/2009 zo dňa 24. 2. 2010, sp. zn. 1 M Obdo V 15/2008 zo dňa 31. 1. 2011 a ako súd odvolací rozhodnutím sp. zn. 4Obo/75/2009, 4Obo 76/2009 zo dňa 27. 7. 2010 a sp. zn. 3Obo 66/2009 zo dňa 28. 7. 2010. Z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Cbi/26/2004-469 v konaní o excindačnej žalobe odporkyne, ktorý z dôvodu podaného odvolania nenadobudol právoplatnosť vyplýva, že krajský súd sa v tomto konaní skutočne zaoberal otázkou nadobudnutia vlastníckeho práva odporkyne k predmetným nehnuteľnostiam a posudzoval platnosť jednotlivých právnych úkonov, ktorými mali byť prevedené z úpadcu postupne až na odporkyňu.

Z vyššie uvedených dôvodov súd prvého stupňa dospel k právnomu záveru, že navrhovateľ nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva úpadcu a návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby v prípade, ak odvolací súd odvolaniu nevyhovie, aby v predmetnej veci pripustil dovolanie, v rámci ktorého dovolací súd právne posúdi, či má v danom prípade správca konkurznej podstaty naliehavý právny záujem na určovacej žalobe o určenie vlastníckeho práva úpadcu k nehnuteľnosti, ktorá bola zapísaná v súpise konkurznej podstaty úpadcu. V odvolaní namietal, že rozhodnutie prvostupňového súdu je v celom rozsahu nesprávne, keďže súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd pri svojom rozhodnutí starostlivo neprihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Odvolateľ poukazuje na stanovisko Krajského súdu v Bratislave uvedené v jeho uznesení zo dňa 13.8.2014, č.k. 6 Co/239/2014-305 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Obdo V 11/2009 (v predmetovo identickej veci) nesúhlasil s právnym záverom súdu prvého stupňa o tom, že nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení vlastníckeho práva úpadcu k predmetnej nehnuteľnosti. Konštatoval, že súdu prvého stupňa opakovane uviedol dôvody absolútnej neplatnosti prevodov nehnuteľností z vlastníctva SBD Viktoria na tretie osoby, ktoré boli uzatvorené v rozpore s dobrými mravmi.

Odporkyňa v stručnom písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhovateľa (neobsahujúcim argumenty k uplatneným podstatným odvolacím námietkám) navrhla rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2) keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejednalo sa o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, vo veci súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O. s. p.), výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O. s. p.) a na ich základe dospel vo vzťahu k uplatnenému nároku k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj primerane odôvodnil (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V súvislosti s podaným opravným prostriedkom navrhovateľa považuje odvolací súd za potrebné ako prvoradá uviesť, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 212 ods. 1 O. s. p.), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahŕňa v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravidla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané. Na základe uvedeného odvolací súd preskúmaval rozsudok súdu prvého stupňa len čo do dôvodov odvolateľa obsiahnutých v podanom odvolaní.

K zásadnému odvolaciemu dôvodu navrhovateľa o tom, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 133 až § 135 O. s. p.. Odvolací súd v prejednávannej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktorým zamietol návrh navrhovateľa na určenie, že úpadca Stavebné bytové družstvo Viktória v Bratislave je výlučným vlastníkom v návrhu označených nehnuteľností nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 133 až § 135 O. s. p. alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

K námietke odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom konajúci prvostupňový súd (rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu uvedený v uznesení Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. februára 2014, č.k. 6 Co/397/2013 - 446) zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

Podľa § 206 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov konkurzy a vyrovnaní vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona, ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov.

Podľa § 19 ods. 1,2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktória, ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré sponchýbňujú zaradenie veci do súpisu.

Súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

Podľa § 80 písm. c / O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je na tom naliehavý právny záujem.

Vo vzťahu k odvolaním napadnutému rozsudku, v ktorom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorý je svojim charakterom určovacím návrhom odvolací súd ako prvoradé konštatuje, že v zmysle ust. § 80 písm.c/ O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení právneho vzťahu alebo práva je naliehavý právny záujem zaťažuje navrhovateľa. Vo všeobecnosti treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určovacom návrhu je daný vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť, pričom nie je dôležité, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie týchto pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda predstavujú nebezpečenstvo budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom. O naliehavý právny záujem môže ísť zásadne iba vtedy, ak by bez súdom vysloveného určenia, že právny vzťah alebo právo existuje, bolo buď ohrozené právo navrhovateľa, alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým, čo znamená, že buď musí ísť u navrhovateľa o právny vzťah (právo) už existujúce (aspoň v dobe vydania rozhodnutia) alebo o takú jeho procesnú, prípadne hmotnoprávnu situáciu, v ktorej by objektívne v už existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme.

Súd sa pri posudzovaní určovacieho návrhu musí ako prvoradou otázkou zaoberať tým, či je procesne prípustný (t. zn. či je na strane navrhovateľa právny záujem na požadovanom určení) a až po splnení tejto procesnej podmienky uvedenej v ust. § 80 písm. c/ O.s.p. pristúpi k vecnému posúdeniu opodstatnenosti návrhu. V prípade, ak dospeje k záveru o procesnej neprípustnosti návrhu danej nedostatkom naliehavého právneho záujmu navrhovateľa na ňom požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.), súd ani nemá pristúpiť k vecnému posúdeniu veci. Nedostatok naliehavého právneho záujmu potom predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstať a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu (porovnaj rozsudok NS SR sp. zn. 1 Cdo 91/2006, R 83/2007).

V prejednávacom prípade súd prvého stupňa správne vzal do úvahy, že navrhovateľ vystupuje ako správca konkurznej podstaty úpadcu, ktorého majetok sa snaží zabezpečiť, pričom jeho postup ako správcu konkurznej podstaty pri zisťovaní a zaisťovaní majetku patriaceho do podstaty má zvláštny právny režim, upravený zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení účinnom v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu. Uviedol, že základným podkladom pre speňaženie podstaty je súpis podstaty, ktorý robí správca a súpis môže byť aj dodatočne rozšírený, pričom musí zachytiť celý rozsah konkurznej podstaty a správca do neho zahrnie aj majetok, ktorého zahrnutie je sporné najmä preto, že sa nachádza u tretej osoby alebo že tretia osoba k nemu uplatňuje právo, ktoré zapísanie majetku do súpisu vylučuje. Pri spornom zápise správca v súpise poznamená dôvody sporného zápisu a uvedie osobu, v ktorej prospech pochybnosti sporného zápisu svedčia, pričom správca do súpisu zahrnie každú vec a právo, o ktorých je presvedčený, že patria do podstaty úpadcu a ak je do podstaty zahrnutá vec, ku ktorej si uplatňuje právo tretia osoba, táto tretia osoba si v stanovenej lehote môže podať vylučovaciu žalobu. Mal za to, že pre zaistenie majetku úpadcu za účelom jeho budúceho

speňaženia nie je potrebné, aby pri nehnuteľných veciach, o ktorých je správca presvedčený, že patria do konkurznej podstaty, bol v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník úpadca a preto nie je potrebné, aby úpadca bol zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník. Titulom pre nakladanie majetku úpadcu, vrátane nehnuteľností, je súpis majetku. Ak je určitá nehnuteľnosť zapísaná v súpise majetku, tak pri speňažení nehnuteľnosti je dostatočným podkladom pre zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností na ďalší subjekt práve súpis majetku. Z uvedeného vyvodil záver, že navrhovateľ nemá naliehavý právny záujem na určení existencie vlastníckeho práva, pretože pre speňaženie majetku úpadcu nemusí byť úpadca zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností, keď titulom pre speňaženie majetku konkurznej podstaty je súpis majetku konkurznej podstaty bez ohľadu na to, kto je ako vlastník tohto majetku zapísaný v katastri nehnuteľností.

S týmto právnym názorom prezentovaným súdom prvého stupňa sa odvolací súd plne stotožňuje.

Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že navrhovateľ predmetnú nehnuteľnosť zahrnul do súpisu konkurznej podstaty úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktória, v dôsledku čoho odporkyňa podala excindačnú žalobu o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, o ktorej je vedené konanie na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/26/2004, v ktorom krajský súd rozsudkom zo dňa 23. 2. 2012, č. k. 9Cbi/26/2004-469 excindačnú žalobu zamietol, pričom tento rozsudok doposiaľ nie je právoplatný. Aj podľa názoru odvolacieho súdu práve v tomto konaní o vylúčenie predmetných nehnuteľností z konkurznej podstaty je potrebné ako predbežnú otázku vyriešiť otázku vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, keďže odporkyňa (v postavení navrhovateľky) si nárokuje jej vylúčenie z konkurznej podstaty z titulu vlastníctva. V tejto súvislosti odvolací súd opakovane poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho zo dňa 27. 11. 2012, sp. zn. 1 M Obdo V 6/2010, v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty (pri totožnom predmete konania a aj účastníkovi konania na strane odporcu), v ktorom Najvyšší súd SR (okrem iného) uviedol, že pri rozhodovaní o excindačnej žalobe konajúce súdy vychádzali zo stavu vlastníckeho práva zapísaného v katastri nehnuteľností bez zreteľa na objasnenie tvrdení odporcu, ktorými vyvracal domnienku hodnovernosti tohto zápisu. Poukázal na skutočnosť, že správca konkurznej podstaty je povinný zaradiť vec do súpisu konkurznej podstaty vždy, ak zistí skutočnosti odôvodňujúce, že vec patrí alebo môže patriť do konkurznej podstaty, a to aj vtedy, ak vlastníctvo úpadcovi podľa listu vlastníctva nepatrí. Skutočnosť, že nehnuteľnosť je v katastri nehnuteľností zapísaná ako vlastníctvo navrhovateľov ešte neznamená, že je tak zapísaná právom. Zápis v katastri nehnuteľností síce zakladá vlastnícke právo, ale nie nemeniteľné a toto platí iba pokiaľ sa nepreukáže opak. Pre riadne posúdenie a rozhodnutie o vylúčení veci zo súpisu konkurznej podstaty je preto potrebné vykonanie dokazovania o skutočnostiach preukazujúcich či išlo o platné alebo neplatné nadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľmi a posúdenie otázky či sa pri celom súbore zmlúv, ktorými bol prevedený majetok úpadcu na tretie osoby, jednalo o absolútne neplatný právny úkon, ako predbežnej otázky. Z tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako i z niekoľkých ďalších rozhodnutí v skutkovo a právne podobných veciach (napr. rozhodnutia sp. zn. 1 M Obdo V 11/2009 zo dňa 30. 11. 2009, sp. zn. 1 M Obdo V 18/2009 zo dňa 24. 2. 2010, sp. zn. 1 M Obdo V 15/2008 zo dňa 31. 1. 2011, sp. zn. 4Obo/75/2009, 4Obo 76/2009 zo dňa 27. 7. 2010 a sp. zn. 3Obo 66/2009 zo dňa 28. 7. 2010) vyplýva, že súd konajúci o excindačnej žalobe sa pri rozhodovaní nemôže obmedziť len na zápis vlastníctva na liste vlastníctva. Z uvedeného je možné vyvodiť, že otázkami nadobudnutia vlastníckeho práva odporkyne k predmetným nehnuteľnostiam a posudzovaním platnosti jednotlivých právnych úkonov, ktorými mali byť sporné nehnuteľnosti prevedené z úpadcu postupne až na odporkyňu, je povinný sa zaoberať práve súd konajúci o excindačnej žalobe odporkyne. Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že z rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.2.2012, č. k. 9Cbi/26/2004-469 v konaní o excindačnej žalobe odporkyne (ktorý v čase rozhodovania súdu prvého stupňa a i odvolacieho súdu nenadobudol právoplatnosť) vyplýva, že krajský súd sa v tomto konaní skutočne uvedenými otázkami dôsledne zaoberal.

Na základe uvedeného je názor súdu prvého stupňa o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu navrhovateľa na požadovanom určení (pre ktorý sa ďalej nezaoberal návrhom po stránke vecnej) právne správny a odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa (vrátane výroku o trovách konania pred súdom prvého stupňa) podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd sa nestotožňuje ani s odvolacou námietkou navrhovateľa o tom, že súd prvého stupňa nerešpektoval právny názor o existencii naliehavého právneho záujmu vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.8.2014, č.k. 6 Co/239/2014-305, ktorým bol zrušený rozsudok Okresného

súdu Bratislava IV zo dňa 4.12.2013 v identickej veci proti odporkyni C.. M. K. o určenie vlastníckeho práva. Pokiaľ navrhovateľ odvolaní poukázal na uvedené rozhodnutie, ktorým by mali byť súdy následne viazané pri rozhodovaní vo veci samej, treba uviesť, že takéto rozhodnutia majú len individuálnu právnu záväznosť, a to len pre konkrétny prípad, na ktorý sa vzťahujú - voči zúčastneným stranám (inter partes). Nie je možné ich dokonca považovať ani za judikáty v zmysle teórie práva. V nich zaujatý názor nie je všeobecne záväzný, nestáva sa teda záväzným pre iné, neskoršie vzniknuté situácie.

Odvolací súd vo výroku potvrdzujúceho rozhodnutia nepripustil prípustnosť dovolania (§ 238 ods.3 O.s.p.) dôvodiac tým, že v danej veci sa nejedná o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú alebo v iných súvislostiach prezentovanú a právne riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods.1 v spojení s ust. § 142 ods.1 O.s.p., keďže odporkyňa majúca plný úspech v odvolacom konaní, si síce právo na náhradu trov odvolacieho konania v podanom stručnom vyjadrení sa k odvolaniu uplatnila, avšak v lehote do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu požadovanú náhradu trov nevyčíslila (§ 151 pods.1,2 O.s.p.). V danej veci bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods.3 O.s.p.) a v súlade s ust. § 21 ods.2 zák.č. 36/2005 Z.z. v platnom znení o Spravovacom a kancelárskom poriadku poriadku bolo v rovnakej lehote zverejnené v elektronickej podobe na webovej stránke súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.